

Bilaga 2 SWOT-analys

Redogör för SWOT-analysen som ni gör för hela området.

Allmän beskrivande text

Leader Höga kusten har genomfört ett antal omvärldsanalyser och SWOT:ar. Totalt har ungefär 150 personer involverats från trepartnerskapet. Överlag har det varit något fler kvinnor (60%) än män och en viss överrepresentation från offentliga parter. Vissa möten har varit helt öppna och andra har varit enligt särskilt inbjudan. Ungdomar och utrikesfödda/nyanlända har engagerats särskilt för att komma från underrepresentation av dessa grupper.

Den situation som vi befinner oss genom Corona-pandemin har naturligtvis präglat såväl genomförandet av SWOT (som har varit helt digitala) som innehållet. En omvärldsanalys/framtidsspaning har tagits fram såväl kopplat till det lokala som det regionala, nationella och internationella.

I omvärldsanalysen identifierades 7 större trender som tydligt återkommer i SWOT.

- 1- Ekonomiska hållbarheten är otrygg*
- 2- Ekologisk hållbarhet slår igenom*
- 3- Social hållbarhet blir allt viktigare*
- 4- Samhällskontraktet omförhandlas*
- 5- Platsobundenheten stark trend*
- 6- Åsiktskorridorer skapar vår verklighetsbild*
- 7- Digitaliseringen starkare än någonsin*

I själva genomförandet så användes verktyget mural.co, ett digitalt verktyg för medskapande möten på distans. Nedan finns en bild från en av analyserna. Möten genomfördes via zoom och efter en presentation av omvärldsanalysen så delades deltagarna in i mindre grupper för att reflektera tillsammans kring styrkor, svagheter, hot och möjligheter för platsen ur ett 10 års perspektiv.

Vad är viktigast för Leader Höga kusten när vi sätter strategin fram till 2030?

1- Inspireras av omvärldsanalysen
 2- Titta igenom de styrkor, svagheter, hot och möjligheter som finns listade. Diskutera i gruppen - stämmer det för oss i Höga kusten? Om ni inte håller med diskutera varför och be er "gruppledare" skriva ner era diskussioner.
 3- Saknas någon styrka, svaghet, hot och möjlighet? I så fall, skriv en ny lapp (nedan) och lägg till den i analysen.
 3- Titta på vad de andra har skrivit och över om det stämmer i gruppen.

Lappar att skriva styrkor, svagheter, hot och möjligheter på

Omvärldstrender

OMVÄRLDSTRENDER 2021

Ekonomisk hållbarhet utrygg
 Social hållbarhet uttrygg
 Miljö- och klimatutrygg
 Digitalisering

STYRKOR

SVAGHETER

HOT

MÖJLIGHETER

Rubrikerna i SWOT-analysen ser ut som följer:

SWOT-RUBRIKER	
<p>STYRKOR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Människorna, engagemang och entreprenörsanda 2. Människorna, social trygghet och gemenskap 3. Den fantastiska naturen i Höga kusten 4. Livsmiljön i Höga kusten 5. Besöksnäringen 	<p>SVAGHETER</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Dålig infrastruktur 2- Demografin 3- Arbetslöshet 4- Social ohållbarhet 5- Myndigheter placeras inte utanför staden
<p>HOT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Bilden av landsbygden /höga kusten 2- Ökad ekonomisk otrygghet 3- Digitala investeringar stannar i staden 4- Befolkningsminskning (minskad service, social ohållbarhet) 5- Många föreningar vill ha utveckling men inte förändring 6- Ideella organisationer orkar ej 	<p>MÖJLIGHETER</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pågående attitydförändring 2. Digitalisering 3. Arbeten finns och skapas 4. Samverkan, fyrtpartnerskap 5. Det lokals renässans 6. Nya finansieringslösningar

Styrkor

Sammanfattningsvis har SWOT-analyserna identifierat en mängd styrkor som vi har kategoriserat i 4 övergripande rubriker.

1. Människorna, engagemang och entreprenörsanda
2. Människorna, social trygghet och gemenskap
3. Den fantastiska naturen i Höga kusten
4. Livsmiljön i Höga kusten
5. Besöksnäringen

Människorna, engagemang och entreprenörsanda

Människor i landsbygder tenderar att bli eller vara entreprenörer av olika slag. Det finns ett behov av att klara sig själva och hitta på smarta lösningar. Ur denna anda växer starka entreprenörer. Entreprenörer som skapa arbetstillfällen till sig själv och andra.

Människorna – social trygghet och gemenskap

I ett mindre samhälle känner många varandra och arbetar aktivt för att inkludera de som kommer nya. Ett engagerat föreningsliv och ideell sektor med stor drivkraft skapar innovation genom samverkan.

Den fantastiska naturen i Höga kusten

Det finns en fantastisk och vacker natur i Höga kusten. Ett världsarv. Denna natur är en stor resurs för såväl turism och rekreation som för inflyttning. Intresset för naturen har ökat under många år och de ändrade resmönster som pandemin orakat har gjort att många fler har upptäckt denna resurs och vår del av världen ser redan effekterna.

Livsmiljön i Höga kusten

I en vacker natur med låga boende kostnader skapas fantastiska lägen och mindre samhällen som upplevs mycket trygga byggs upp. Möjligheten att arbeta på distans hemma och nyttja den unika livsmiljön skapar co-working ytor. Boende trenden just nu är mer fokus på boende och större ytor vilket leder till att husen ökar i värde då fler prioriterar livsmiljön som Höga kusten kan erbjuda.

Besöksnäringen

Besöksnäringen i Höga kusten har ökat i ett tiotal år och fortsätter att öka. Allt fler semesterar hemma och såväl natur som kulturmiljöer blir av intresse.

Svagheter

SWOT-analyserna har identifierat fem svagheter för vår region.

1- Dålig infrastruktur

2- Demografin

3- Arbetslöshet

4- Social ohållbarhet

5- Myndigheter placeras inte utanför staden

Dålig infrastruktur

Vägar, bredband, cykelvägar och transporter är alla svagheter på landsbygden och definitivt även i Höga kusten. Vidare har en sommar med stor turistisk ökning synliggjort behovet av infrastruktur för att kunna njuta av vår natur och världsarv. Kollektivtrafiken anses för dåligt utbyggd för att kunna möta behoven av en växande besöksnäring och trenden av att den egna befolkningen både vill utforska sitt område och minska sina koldioxidutsläpp bilresandet innebär, samt det ökade

friluftslivet. I en framtid med elbilar ligger vårt område efter i utbyggnaden av infrastruktur för laddning.

Demografin

En åldrande befolkning finns generellt men särskilt på landsbygden. Kvinnor och yngre flyttar i högre grad än äldre och män. Många mindre orter fick ta emot flyktingar från 2015 och framåt men många flyttar. En del söker sig till staden, en del trivs inte av andra skäl och andra flyttas av migrationsverket utifrån nya politiska beslut.

Arbetslöshet

Generellt i landet ökar arbetslösheten och på mindre orter finns ofta färre arbeten. I dialogerna lyftes att ungdomsarbetslösheten är hög på våra mindre orter. I landsbygderna är också utbildningsnivån lägre än i staden vilket ytterligare försvårar möjligheten att komma ut i arbete.

En lösning på detta skulle kunna vara socialt entreprenörskap, organisationer som byggs upp utifrån såväl ekonomiskt som social och ekologisk hållbarhet. Här har det varit utmanande att komma igång med denna bolagsform. Det krävs såväl entreprenören som offentlig sektor som ser möjligheten med dem.

Social ohållbarhet

Mindre samhällen är ofta förhållandevis homogena vilket skapar trygghet och inkludering men också gör det svårare att komma in för nya. Stereotypa könsroller återkommer i en segregerad arbetsmarknad och lyfts i Swot analyserna. Klassklyftorna ökar och många upplever en ökad klyfta mellan de som har mer och de som har mindre.

Myndigheter placeras inte utanför staden

Större statliga verk, myndigheter och service placeras ofta i större städer. Det finns en känsla hos människorna på landsbygden att man lämnas när det gäller såväl statliga arbetstillfällen som den offentliga servicen.

Hot

SWOT-analyserna har identifierat fyra övergripande hot.

- 1- Bilden av landsbygden /höga kusten*
- 2- Ökad ekonomisk otrygghet*
- 3- Digitala investeringar stannar i staden*
- 4- Befolkningsminskning (minskad service, social ohållbarhet)*
- 5- Många föreningar vill ha utveckling men inte förändring*
- 6- Ideella organisationer orkar inte*

Bilden av landsbygden/höga kusten

Det skapas lätt en bild av landsbygden som avvecklingsbygd eller som paradiset. Utrymmet för att reflektera är relativt litet. Dessutom identifierar sig inte alla med Höga Kusten eller med landsbygden vilket riskerar att skapa klyftor och utanförskap.

Ökad ekonomisk otrygghet

Mycket svajar ekonomiskt kopplat till Corona-pandemin och många oroar sig för en lågkonjunktur. Det finns en brist på attraktiva bostäder i landsbygder och människor som överväger att flytta från staden och vill ha ett mer lantligt boende riskerar att dra upp priserna. Hittills har bankernas ovilja att ge lån varit ett stort hot mot alla former av investeringar, vilket hindrar utveckling.

Digitala investeringar stannar i staden

AI och större investeringar för digitalisering stannar lätt i större städer där det finns närhet till universitet och forskningsinstitut. Här riskerar mindre städer och landsbygder att halka efter. I dialogerna lyfts särskilt utbyggnaden av laddinfrastruktur som fokuseras till större städer vilket gör att klimatarbetet hamnar efter.

Befolkningsminskning

Serviceupplevelsen blir sämre i landsbygder och det ideella engagemang som löst många serviceutmaningar riskerar att urholkas. Det finns en oro att inflyttare inte kommer att engagera sig i bygden på samma sätt som de som bott länge och i analyserna lyfter man behovet av fler entreprenörer som kommersiellt driver sin verksamhet på landsbygd.

Många föreningar vill ha utveckling men inte förändring

I SWOT-analysen vi genomförde med ungdomar så reflekterade gruppen över frågan ”varför vill inte unga engagera sig i föreningar?”. Känslan var att ”alla säger att man vill ha med unga – men till vad?”. I övriga dialoger kom frågan återkommande upp om hur man kan engagera unga och hur viktigt det är. Känslan hos ungdomarna var dock att viljan till att göra saker på andra sätt var väldigt låg. Att det man sa inte påverkade arbetet.

Ideella organisationer orkar ej

Dialogerna noterade riskerna med att skattemedel inte räcker till all samhällsservice som behövs och att detta varit en sanning för landsbygden under lång tid. Upplevelsen är att allt mer uppgifter läggs på ideell sektor som har utmaningar med återväxten. ”Unga vill inte engagera sig i föreningar” menade många och uttryckte oro för hur ett ökat tryck på ideell sektor kunde bli en stor utmaning.

Möjligheter

I SWOT-analyserna var området möjligheter det område som fick i särklass flest punkter. (Cirka 80 lappar jämfört med 40 på övriga områden). I analys av lapparna har fem områden identifierats:

- 1- Pågående attitydförändring
- 2- Digitalisering
- 3- Arbeten finns och skapas
- 4- Samverkan, fyrpartnerskap
- 5- Det lokals renässans
- 6- Nya finansieringslösningar

Pågående attitydförändring

Miljö, natur och livsmiljö blir allt viktigare för många och höga kusten ses som ett allt attraktivare läge. Känslan är att man nu kan bo vart man vill, inte bara där det finns jobb. Att fler vill bo utanför staden skulle kunna driva upp priserna och leda till att det blir enklare att få lån för investeringar.

Digitalisering

Digitaliseringen skapar en mängd möjligheter. Det gör att e-handeln ökar, att det finns mer tillgänglig offentlig service, att det går att arbeta på distans samt att nya företag och marknader växer fram. Det digitala kan också skapa möjligheter för fler att engagera sig och vara aktiva i föreningslivet på ett annat sätt eller för landsbygden att ta del av ett helt annat kulturutbud än innan. Digitaliseringen möjliggör också större möjligheter att ta del av hållbara alternativ till ex handel (delningstjänster), transporter (samåkning, delat ägande) och påverkan.

Arbeten finns och skapas

På landsbygden finns basindustrier kvar samtidigt som det växer fram en allt starkare besöksnäring baserad på hållbar lokal turism. Möjligheten att arbeta på distans gör det möjligt för många tjänstepersoner att vara geografiskt obundna och plötsligt är din boendeort inte avgörande för ett antal arbeten som tidigare var placerade i större städer.

Samverkan, fyrpartnerskap

Denna kategori hade flest lappar av alla möjligheter och handlar om att världstrenden kring samverkan passar landsbygden väldigt bra. Det som i omvärlden kallas crowd sourcing, delningsekonomi, cirkulär ekonomi etc. är sådant där landsbygden ligger före. God samverkan mellan det offentliga, privata och ideella finns när det kommer till butiker, byskolor, delning av maskiner etc. Här är det intressant att lägga till universiteten för än mer innovativ samverkan.

Det lokals renässans

I ett samhälle där massproduktion och allt billigare varor varit norm under en längre tid gör nu miljöfrågan i kombination med stängda gränser att det lokala uppskattas allt mer. Det handgjorda, genuina vinner över det massproducerade och utmaningarna med internationell samverkan skapar en vilja av att klara sig själv i det lilla. Vidare finns en vilja att stötta det lokala företaget.

Nya finansieringslösningar

Diskussionen handlade om hur värdet på husen stiger vilket underlättar lån. Att nya finansieringsmöjligheter så som crowdfunding och investerare med fokus på samhällsentreprenörskap blir allt aktivare.